

POLARIS

Leesexemplaar

© 2024, Hanne Eerdekens en Pelckmans Uitgevers nv
pelckmans.be
Brasschaatsteenweg 308, 2920 Kalmthout, België

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeleevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande en schriftelijke toestemming van de uitgever, behalve in geval van wettelijke uitzondering. Informatie over kopieerrechten en de wetgeving met betrekking tot de reproductie vindt u op www.reprobel.be.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced, stored or made public by any means whatsoever, whether electronic or mechanical, without prior permission in writing from the publisher.

Omslagontwerp: Pelckmans Uitgevers
Omslagillustratie: Jeroen Van Zwol (Zwoltopia)
Vormgeving: KaaTigo
Illustraties binnenwerk: Jeroen Van Zwol (Zwoltopia)

D/2024/0055/445
ISBN 978 94 6383 373 8
NUR 285
THEMA YFMR, YFMF, YXG, YFR, YXB, 5AS, 5LKE

Ook verkrijgbaar als:
E-book: ISBN 978 94 6383 418 6

pelckmans.be

 facebook.com/pelckmans.be

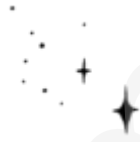
 x.com/Pelckmans_be

 instagram.com/pelckmans.be

POLARIS

HANNE EERDEKENS

P E L C K M A N S

Voor Isabel, mijn eeuwige Polaris.

Trigger warning:

Allerliefste lezer

Het hoofdpersonage van dit boek, Noël, heeft het nogal moeilijk met de dood van haar beste vriendin, die gestorven is aan leukemie. Als lezer kruip je volledig in haar hoofd, waar veel verdriet is, waardoor sommige scènes voor sommigen misschien moeilijk kunnen zijn.

Daarnaast is geïnternaliseerde homofobie ook een belangrijke plotlijn in dit boek. Ik heb geprobeerd alles zo genuanceerd mogelijk aan te pakken, maar bepaalde uitspraken en gedachtes kunnen misschien frustrerend of juist herkenbaar zijn.

Alles komt goed x

Polaris (eigenaam, v/m/x)

De Poolster of Polaris is de helderste ster in het sterrenbeeld Kleine Beer (Ursa Minor) en bevindt zich boven de noordelijke hemelpool.

De Poolster, in tegenstelling tot andere hemellichamen, is altijd op dezelfde plaats aan de hemel te zien, waardoor het dient als een nachtelijk oriëntatiepunt. Als je de Poolster vindt, dan vind je het noorden weer.

PROLOOG

Iedereen zegt altijd dat het eerste jaar het ergste is omdat je dan alle speciale dagen voor de eerste keer viert zonder die persoon. De eerste Kerstmis, de eerste schooldag, de eerste dag van de zomervakantie, de eerste keer dat het sneeuwt, de eerste verjaardag, de eerste keer dat er geen extra kaarsje uitgeblazen moet worden.

Mijn moeilijkste dag staat niet in dat lijstje. Die valt op één november, en dat heeft niets te maken met de herdenking van dode, witte heiligen. Eén november is de dag waarop de meeste winkels hun adventskalenders uitbrengen. Celia en ik hadden een speciale traditie, zoals elk setje beste vriendinnen er wel eentje ontwikkelt. Ons ‘ding’ was het kopen van adventskalenders. Elk jaar speurden we het internet af, op zoek naar nieuwe en interessante exemplaren, al sinds we twaalf waren. In het eerste jaar deelden we er eentje, een adventskalender met een chocolaatje voor elke dag, maar elk jaar groeide die traditie – letterlijk – tot Celia vorig jaar meer dan driehonderd euro aan adventskalenders had uitgegeven. Ze vond dat niet erg. Ze wist dat ze ervan moest genieten.

Het was een stom idee om door de winkelstraat te lopen met Barbara. De winkels zijn dan wel gesloten, dat heeft hen er niet van weerhouden hun etalage al uit te dossen voor het eindejaar. Ik kan de winkelstraat gemakkelijk vermijden op mijn driewekelijkse Barbarawandeling, maar toch loop ik hier vandaag. Zeker een kwart van de winkels hebben kalenders in hun etalage staan. Celia en ik graptten altijd dat wij die hype gestart hadden, maar ik vind dat de trend ondertussen wel weer mag uitsterven. Juwelen, make-up, chocolaatjes, skincare, nagellak. Die skincarekalenders vond Celia het leukst, ze kon uren serumpjes en maskertjes op haar gezicht wrijven, wetende dat die haar meer puisten gaven dan verhielpen.

Ik rits mijn jas verder dicht, wat een verontwaardigd gejack van Barbara oplevert omdat er aan haar halsband wordt getrokken. Barbara is een tien jaar oude golden retriever met artrose, al denk ik daar liever niet aan.

De novemberwind is ijzig, iets waar ik na bijna negentien jaar in hetzelfde land nog steeds niet aan gewend ben. Ik focus op het geluid van

Barbara's pootjes op de stoep, haar gehijg dat me laat weten dat ik de binnenweg moet nemen vandaag. De lantaarnpalen zijn versierd met rode en witte lampjes, alsof het gigantische zuurstokken zijn. Aan het einde van de straat heb ik elke adventskalender gezien.

'Kom, kom', zeg ik wanneer we Celia's oprit op lopen, Barbara aanmoedigend om de laatste meters te overbruggen. Als ik de gewoonte niet had ontwikkeld om Barbara uit te laten zodra Celia dat fysiek niet meer kon, dan zou ik hier waarschijnlijk niet meer vaak komen, dit huis vol herinneringen actief vermijden. Maar ik ben en blijf een *people pleaser*.

Ik open de achterdeur – kloppen doe ik al lang niet meer – en het beest heeft zich al op de grond gelegd voor een herstelslaapje van minstens vier uur nog voor ik haar halsband heb losgemaakt.

'Ik vrees dat we binnenkort naar twee wandelingen per week moeten gaan', zegt Nele terwijl ze haar handen droogt aan een blauw-witgeruite keukenhanddoek. 'De dierenarts zegt dat het haar goed doet, maar ik heb de indruk dat het haar alleen maar meer uitput. Misschien moet ik haar laatste maanden maar gewoon rust gunnen.'

'Ze is een sterke meid', zeg ik schouderophalend terwijl ik Barbara tussen haar oren krab. Ik word altijd een beetje ongemakkelijk wanneer Nele zo nonchalant over de dood van haar hond praat, alsof de dood hun gezin niet al diep gelittekend heeft.

'Tot zaterdag dan?' vraag ik, klaar om te vertrekken.

'Geen koffie? Ik kan er maken.' Elke keer opnieuw.

'Nee, hoeft niet. Ik heb er vanochtend al een gehad.' Elke keer opnieuw.

Ze is een sterke vrouw, Nele. Ze heeft vier jaar van haar leven gespendeerd aan zorgen voor een ziek kind, hopend op een verhaal met een goed einde, om dan het deksel op de neus te krijgen. Dat alles deed ze ook nog eens als alleenstaande moeder. Ze is sterk, te sterk voor mij.

'Kan je even gaan zitten, Noël? Ik moet je spreken', zegt Nele uiteindelijk. Dat heeft ze al vaker gezegd, gevolgd door een *weet je zeker dat het wel goed met je gaat?* Nele draagt altijd de lasten van iedereen rondom haar. Ik vraag me af hoe ze dat doet.

'Het gaat wel met me, Nele. Ik red het wel', zeg ik.

'Nee, niet – dat bedoelde ik niet. Ik wil je iets geven, van Celia.'

Ik wil vragen wat ze bedoelt, maar Nele is de kamer al uit. De voorbije

maanden gaf Nele me af en toe iets uit Celia's slaapkamer omdat ik mezelf er niet toe kreeg nog een stap in die kamer te zetten. Ik weigerde alles stuk voor stuk, niet wetende wat te doen met een fysiek object vol pijn en verlies, dus uiteindelijk stopte Nele met aanbieden. Ik heb wel een paar dingen van Celia, telkens spullen die ze zelf had achtergelaten in haar laatste weken, alsof ze wist dat ik anders niets zou durven bijhouden. Ik heb haar kersenoorbellen, haar geannoteerde versie van *Emma*, een zak vol perzikskoepjes die al een tijdje vervallen zijn, en haar ukelele. Elke keer als ik het ding zie, achter in mijn kleerkast, dan hoor ik Celia weer, met gekruiste benen zittend op haar bed, met buisjes in haar neus maar een brede lach vol tanden, tokkelend op het stokoude ding, elk nummer dat ze zichzelf had aangeleerd met filmpjes op het internet. De lak van het instrument heeft veel te verduren gehad en de stickers die Celia er ergens in het derde middelbaar op geplakt had, hebben veel van hun kleur verloren, maar ze was er religieus op blijven tokkelen tot haar botten zoveel pijn deden dat ze het niet meer kon.

Een vervelend, ongemakkelijk gevoel kruipt langs mijn ruggengraat omhoog. Mijn vecht-vluchtreflex is niet helemaal in balans en kiest eigenlijk altijd voor de tweede optie, dus elke keer wanneer die optie me afgenomen wordt, slaat mijn brein tilt. Ik bestudeer voor de zoveelste keer de fotomuur boven de keukentafel. Ik weet blindelings waar elke foto hangt. Ik sta op bijna de helft van de foto's, want het is altijd Noël en Celia geweest, een duopakket sinds de lagere school. Er zijn foto's van vakanties met Nele of met mijn ouders en Jules, foto's van schoolreisjes of van een van de talloze logeerpartijen die we in de loop der jaren hebben gehad.

Nele komt weer binnen, een grote doos in haar handen, ingepakt met geel inpakpapier, Celia's favoriete kleur. Ik ben pas over twee maanden jarig.

'Celia zei me dat ik je dit een tijd voor Kerstmis moest geven, maar ze heeft me nooit specifiek gezegd wanneer en ik heb er niet aan gedacht het te vragen. Ik ben misschien veel te vroeg, maar ik wil geen risico's nemen', zegt ze en zet de doos voor me neer.

'Dit is van Celia? Voor mij?' vraag ik. Nele knikt.

'Ik weet niet wat erin zit, ik kreeg alleen de boodschap het aan jou te geven.'

Het liefst zou ik de doos mee naar huis nemen, een paar uur in een hoekje laten staan en ernaar staren alsof het een explosief is, om dan op te geven en ze open te maken in de stilte van mijn eigen slaapkamer, maar als ik weer opkijk, zie ik dat Nele me verwachtingsvol aankijkt, snakkend naar een klein beetje Celia. Dus ik trek het cadeau naar me toe en probeer om het vervelende, angstige gevoel van me af te schudden. Uiterst voorzichtig maak ik de plakband los, alsof het pakket een voodoo-pop is van de zender. Mijn adem stokt een beetje wanneer ik het papier aan de kant duw.

Bovenaan ligt een witte enveloppe, mijn naam erop in het bekende handschrift, omringd door getekende zonnebloemen. Hij lag in geen enkele etalage vandaag, maar toch weet ik meteen wat de doos onder de brief is, donkerrood met twaalf vakjes, drie rijen van vier, elk beschilderd met een cijfer van één tot twaalf.

‘Een adventskalender’, mompel ik, mijn ogen vastgelijmd aan de handgeschilderde doos, rovend over elk detail alsof het elk moment van me afgenomen zou kunnen worden. Nele glimlacht terwijl haar vingers gedachteloos over het gele inpakpapier strelen.

‘Ze was voorbereid, mijn kleine meid’, zegt ze afwezig. Er staan geen tranen in haar ogen, wel honderden herinneringen.

‘Dat was ze.’

Ik neem de brief met mijn naam weer vast. Ik wil hem lezen, Celia’s stem weer even in mijn hoofd horen, in haar eigen woorden, maar ik wil dat alleen doen. Ik hou van Nele als een tweede moeder en ik weet dat ze de woorden van haar dochter ook wil lezen, maar ik kan het niet.

‘Neem je tijd, die brief loopt niet weg.’

Ik weet niet helemaal hoelang ik naar de enveloppe gestaard heb. Nele staat op, geeft me dan toch een kop koffie en een kus op mijn hoofd. Ze kent me al jaren, weet soms beter hoe ik in elkaar zit dan ikzelf.

‘Neem je tijd’, zegt ze nog eens en loopt dan weg.

Uiteindelijk loop ik zwijgend naar huis en zet ik de adventskalender achteraan in mijn kleerkast. Ik trek de deur dicht. De brief blijft op mijn bureau liggen, maar hoewel ik nu alleen ben, raak ik hem met geen vinger aan.

Ik probeer een hoofdstuk van ‘Biostatistiek’ te studeren, online kerstcadeaus te zoeken om een keertje op tijd te zijn, een examenplanning op

te stellen, mijn gedachten te verzetten door mijn kamer op te ruimen, te ontspannen met een muziekje.

Ik laat de brief een paar uur op mijn bureau liggen en staar ernaar alsof het een explosief is, om dan op te geven en de enveloppe open te maken in de stilte van mijn eigen slaapkamer.

Het is absurd hoeveel herinneringen een persoon kan achterlaten, hoeveel dingen we kunnen aanraken en er onze stempel op kunnen drukken, om dan voor altijd verder te blijven leven in een herinnering. Celia is er niet meer, en toch is ze overal. Ze heeft duidelijk haar best gedaan, want Celia's hanenpoten zijn oprecht leesbaar. Ik herken het dikke, roomwitte papier en weet exact uit welke schetsblok dat komt. Ik herken de vegende inkt die Celia's linkshandigheid verraden, en ik herken Celia's stem in elk woord.

Allerliefste Nono

Hey, Celia hier, dat had je niet zien aankomen, of wel dan? Misschien wel, want jij hebt een Einsteinbrein. Maar zo niet, dan weet ik dat je je nu geen houding weet te geven, deze brief een eindje van je vandaan houdt alsof hij je zou kunnen bijten. Ik bijt niet, dat beloof ik. Jij hebt misschien een Einsteinbrein, maar ik heb een Noëlbrein, want ik ken jou door en door. Daarom weet ik dat je het niet gemakkelijk hebt nu.

Het is juni als ik dit schrijf, jij bent momenteel voor je laatste middelbareschoolexamens aan het studeren en ik heb het al gezien. Ik zie hoe je dichtklapt elke keer wanneer ik over 'erna' wil praten, elke keer als ik je iets wil geven, elke keer wanneer ik een grapje maak over wat er me te wachten staat. Laat ik even brunt zijn, want dat heb jij soms nodig: als je dit leest, dan ben ik dood.

Ik ben dood, maar dat is zo erg niet. Ik verwacht dat ik wanneer jij dit leest ergens in de lucht slaapfeestjes aan het houden ben met mijn oma en Poes de dode straatkat. Best cool, toch? Ik verwacht ook dat ik een oogje in het zeil hou van tussen de sterren, mijn verrekijker op jou gericht, want ik weet dat je weer dichtgeklapt bent, Nono, dat weet ik zeker. Maar, beste vrienden zijn er altijd voor elkaar, toch? Ik heb 'beste vrienden voor het leven' altijd een beetje overrated gevonden. Laat me ook nu je beste vriendin zijn. Laat me je helpen.

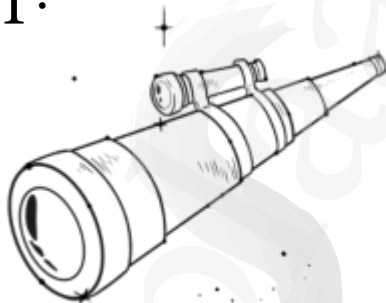
In het cadeau dat mama je gegeven heeft, zit een adventskalender. Je weet hoe het werkt, maar om helemaal duidelijk te zijn: je maakt elke dag één vakje open in de laatste twaalf dagen voor Kerstmis. Dat betekent dus dat je veertien december moet beginnen en het laatste pakje op kerstdag openmaakt. Een normale adventskalender is het niet, want normaal ben ik nooit geweest. Er zitten opdrachten in, één voor elke dag. Beloof je me dat je ze doet? Ik weet dat we met mijn Make a Wish naar New York geweest zijn, maar dit is mijn persoonlijke-beste-vriendinnen-make-a-wish. Al is het maar dat we zo elke dag weer een beetje bij elkaar zijn.

En Noël, het gaat prima met me, echt waar, ik maak het goed hierboven. Als ik niet meer je steun en toeverlaat op aarde kan zijn, laat me dan je Poolster tussen de sterren zijn. Laat me je leiden op donkere momenten. Laat me je helpen de weg weer te vinden, want dat kan je.

x Celia

DONDERDAG 14 DECEMBER
HET EERSTE VAKJE

.1.

IK HEB AMPER GESLAPEN VANNACHT.

Ik ben even ingedommeld rond vijf uur 's ochtends om dan een uur later weer wakker te schrikken, de rode doos als een vogelverschrikker in de hoek van mijn slaapkamer, op de onderste schap van mijn kleerkast. Ik heb de kastdeur opengelaten, al weet ik niet waarom. Het is veertien december en ik heb nog steeds niet besloten wat ik met de doos ga doen. Het is alsof er een engeltje en een duiveltje op mijn schouders zitten; het engeltje zegt dat ik de vakjes moet openmaken zoals Celia me dat gevraagd heeft, het duiveltje zegt dat ik de kalender in de container moet gooien omdat ik mentaal niet sterk genoeg ben. Ik weet ook dat ik het ding nooit zou kunnen weggooien.

Het is nog steeds donker buiten, de dagen zijn altijd zo kort in de winter, maar ik ben klaarwakker, dus ik knip mijn nachtlampje aan. Tony laat een tevreden piep horen, minstens even wakker. Hamsters horen nachtdieren te zijn, maar Tony is eerder een 23-uur-per-dag-dutjesdier, waardoor ik heel

soms vergeet dat hij er zit. Mijn ouders hebben hem in juli gekocht, net voor Celia stierf, als een *mental health support animal*. Ik denk niet dat ze erbij stilstonden dat hamsters vaak maar een aantal maanden leven. Tere beestjes.

Er zitten opdrachten in, één voor elke dag. Beloof je me dat je ze doet? Vroeger was onze vriendschap gebaseerd op beloften: de belofte dat we elkaars getuigen zouden zijn, de belofte dat onze kindjes beste vrienden zouden worden, de belofte dat we nooit verder dan één kilometer van elkaar zouden wonen. We bleven maar beloftes maken, zelfs toen we wisten dat er geen toekomst meer was om ze na te komen.

Ik hoor gerommel op de gang, waarschijnlijk mama die zich klaarmaakt voor haar werk. Elke dag om halfzeven opstaan om je hele dag met baby's te spenderen, *no thanks*. Ik ben geen ochtendpersoon, nooit echt geweest, maar de laatste tijd lukt het me niet meer om uit te slapen.

Ik moet het doen, gewoon met een ruk die pleister eraf scheuren. Het is een cadeau van je beste vriendin, Noël, niet het einde van de wereld.

De doos is te zwaar om ze zomaar overal mee naartoe te sleuren, dus ik plof in kleermakerszit voor het ding neer, en dan begin ik de zoveelste staarwedstrijd, als een kat met een muis in het vizier, sluipend door het gras. Stilte, stilte, en dan... spring. Hebbes. Het is tijd voor mijn *hebbes*. Wees geen klein kind, Noël, doe gewoon dat verdomde vakje open.

Ik haat hoe mijn handen trillen als ik het schuifje uit de doos trek, hoe mijn ademhaling onregelmatig wordt. Het is alsof ik niets meer met vertrouwen kan doen sinds Celia er niet meer is. Maar ik kan dit, ik moet dit, dus ik dwing mezelf de paniektriggers te negeren.

In het vakje zit opnieuw een enveloppe, met een '1' op de achterkant in dikke strepen alcoholstift. Eronder ligt een geel-zwarte wegwerpcamera, '25 foto's', staat er op de voorkant, maar de teller boven het draaiwielje staat op achttien. Heeft Celia al foto's gemaakt?

Ik open de brief, maar het is te donker om Celia's hanenpoten te lezen, dus ik ga weer op mijn bed zitten en schuif het nachtlampje dichterbij.

Hey Nono

Ik ben trots op je. Ik dacht dat dag één moeilijk ging zijn omdat het misschien toch een beetje raar is zo, maar hier zit je dan. Ik hoop toch dat je deze brief op veertien december openmaakt en niet vroeger, foei Noël! Af! Nee, mijn Noëlbrein weet dat jij perfect op veertien december doet wat ik je gevraagd had, dus hier zitten we dan. Dit is je eerste opdracht.

Ik had zo erg gehoopt dat ik je eerste universiteitsdagen nog zou kunnen meemaken, dat je kon thuiskomen in het weekend en me er alles over kon vertellen, maar het is nu juni en ik weet dat ik dat niet ga halen. Ik heb de scans van de dokter gezien en ik heb het je nog niet verteld, maar het ziet er niet goed uit, Nono. Als je dit leest, dan weet je dat al lang. Ik hoop dat ik niet te lang heb gewacht met het je te vertellen, maar momenteel vind ik het heel eng. We hebben het altijd al geweten, ik, maar jij ook, dat er voor mij geen happy end zou zijn, maar nu hebben ze er een datum op geplakt, één maand, hoogstens twee, en dat vind ik echt wel een beetje eng. Ik dacht dat ik er vrede mee had, maar nu kan ik alleen maar denken aan alles wat ik nog zou willen doen, maar waar ik te ziek voor ben. Nu kan ik alleen maar denken aan hoe één maand toch echt wel veel verschil maakt. Ik wil eigenlijk niet dood, echt niet, maar ik wil ook van deze rotziekte af. Ik wil geen pijn meer.

Maar dus, sorry dat ik er niet bij was aan het begin van jouw universiteitsavontuur. Valt het een beetje mee? Is de richting ongeveer wat je ervan verwacht had? Zitten er

knappe mensen in je jaar??? De opdracht vandaag draait daar ook een beetje rond. Ze gaat dus als volgt:

Neem me een dagje mee in je nieuwe leven aan de universiteit. In dit schuifje zit een wegwerpcamera. Je krijgt vandaag zeven foto's om jouw dagje vast te leggen (de andere foto's moet je later nog nemen). Hoe ziet je campus eruit? Hoe is het om in een aula te zitten? Heb je er nieuwe vrienden gemaakt? Oh, en heb je een eigen studentenkamer? Toon me alsjeblieft hoe je dat hebt ingericht! Neem me met je mee, Nono, ik zie wat jij ziet. Ik wacht op je in jouw ogen, je hebt me altijd bij je.

x Celia

Ik heb het papier zo stevig vast dat het kreukt in mijn grip, maar ik kan het niet loslaten, want ik denk dat ik dan uit elkaar val. Mijn knokels kleuren wit en ik probeer daarop te focussen en niet op de tranen die achter mijn ogen prikken en Celia's woorden onleesbaar maken.

Het is niet omdat ik lees dat ze bang was om dood te gaan, dat wist ik al, dat zag ik in haar ogen tijdens die laatste maand. Die onbezorgde blik vol dromen werd kort na die laatste diagnose ingeruild. Haar lachrimpeltjes zag ik niet meer vaak. Het is ook niet omdat ze niet bij mijn eerste universiteitsdagen was, dat zou ik haar nooit kwalijk nemen. De tranen kwamen toen ik besepte dat ik haar moet teleurstellen. Ik heb niets bereikt van wat zij voor ogen had.

Ze had het zich zo mooi voorgesteld. Celia kon zelf niet naar de universiteit door de leukemie, dus ze leefde haar dromen door mij. Ik zou een mooie studentenkamer hebben, helemaal leuk ingericht met de allerleukste kamerogenootjes. Ik zou elke dag met plezier naar de les gaan en daar nieuwe vrienden maken, met wie ik samen zou studeren en koffie zou gaan drinken.

Ik zou hoge cijfers halen en een nieuwe stad ontdekken en helemaal vrij zijn. Ik ging er altijd in mee, want Celia's dromen waren mijn dromen en ik zou haar nooit teleurstellen, nooit.

Verdomme, Celia, waarom verwacht je toch altijd het beste van mij? Waarom moet ik altijd mijn hoofd boven water houden terwijl ik eigenlijk al lang verdrongen ben?

Ik leg de brief weg en neem in de plaats Tony uit zijn kooi. Hamsters werken een beetje als een stressbal, hoewel je er best niet te hard in knijpt. Hij kijkt me wat achterdochtig aan, alsof hij mijn gedachten kan lezen, maar is al snel overtuigd wanneer ik over zijn hoofdje aai.

De deur wordt zachtjes opgeduwd en mama steekt haar hoofd door de opening.

'Je bent al wakker? Ik zag licht onder je deur.' Haar ogen gaan van mijn natte wangen naar Tony, dan vervolgens naar de kalender aan de andere kant van de kamer.

'Oh, meisje toch. Gaat het een beetje?'

Ik knik, maar ze komt toch binnen. Ik weet dat ze het goed bedoelt, maar ik voel me altijd ongemakkelijk als mama me op zo'n moment betrapt. Ik wil eerst even in mijn eigen hoofd blijven.

Ik zet Tony weer in zijn kooitje, wetende dat ik er enigszins gestoord uitzie, zo wenend met een hamster op mijn schoot.

Ze zet zich op de rand van het bed, maar zegt niets. Als ik haar zou vragen me eventjes alleen te laten, dan weet ik dat ze dat zou doen, maar ze zou zich ook voor de rest van de dag zorgen maken, papa vijfhonderd sms'jes sturen met de vraag hoe het met me gaat. Ik kan haar niet aankijken wanneer ik spreek, want oogcontact breekt alle dammen open en die ben ik nu steen voor steen weer aan het opbouwen.

'Celia wil dat ik haar een dagje meeneem naar de unief', zeg ik. Ik hoef niet meer te zeggen, want mama weet wat er gaande is. Ik heb haar verteld over de adventskalender. Ik neem de wegwerpcamera opnieuw uit de doos en staar naar het cijfertje op de teller.

'Ze wil mijn studentenkamer zien, de aula's, al mijn nieuwe vrienden. Ik heb niks om haar te tonen, mama.'

Ik moet zeven foto's maken, maar waarvan? Ik ga bijna nooit naar mijn lessen, ik kijk ze allemaal online, en vrienden heb ik al helemaal niet. In sep-

tember hebben mijn ouders en ik beslist om mijn studentenkamer te annuleren omdat ik toen niet alleen kon zijn, laat staan alleen kon wonen. Het lukt me net om meer te doen dan de dag door te komen, om af en toe eens een blik naar de toekomst te werpen, en Celia verwacht dat ik zomaar ben doorgegaan zonder haar? Ze doet alsof ze misbaar is, alsof mijn leven deze adventskalender is en zij er maar één vakje van is.

Maar je past niet in een vakje, Celia, ik kan niet zomaar verder zonder jou. Hoe kan je dat van me verwachten, en waarom voel ik me zo'n grote teleurstelling?

Ik voel me zo klein wanneer er nieuwe tranen over mijn wangen rollen, wanneer mama me tegen haar aan trekt en sussende woordjes fluistert.

‘Je hoeft geen perfect universiteitsleventje te hebben, Noël, dat verwacht ze heus niet. Je hoeft geen studentenkamer te hebben of veel nieuwe vrienden, je bent nog steeds een student. Misschien kan je gewoon eens naar de fysieke les gaan vandaag, daar wat foto's maken van de campus en de treinrit of zo?’

Ze rijgt haar vingers door mijn krullen zoals ze dat al jaren doet. Maar is dat niet het probleem, dat Celia wél verwachtingen heeft? *Heb je er nieuwe vrienden gemaakt? Oh, en heb je een eigen studentenkamer? Toon me alsjeblieft hoe je dat hebt ingericht!*

Had ik twaalf jaar aan vriendschap zomaar kunnen inruilen voor een nieuwe vriendengroep? Was dat de bedoeling? De resterende elf vakjes voelen plots als bergen om te beklimmen. Wat ga je van me vragen, Celia? Welke verwachtingen ga je als bakstenen op mijn schouders plaatsen tot ik er uiteindelijk onder bezwijk?

En toch weet ik dat ik het ga proberen dragen, want ik kan geen nee zeggen tegen Celia, dat kon ik nooit. Ik zal naar de campus gaan als Celia dat wil. Misschien is het nog maar een stap in de zelfvernietiging van de afgelopen maanden, maar als Celia me dat vraagt, dan zal ik het doen.

‘En als je dat niet ziet zitten, dan is het ook zo’, gaat ze verder. ‘Celia neemt je dat vast niet kwalijk. Soms loopt het leven niet helemaal zoals we gewild hadden, maar uiteindelijk kom je er wel.’

Ik vind het fijn dat mama met me meedenkt. Ze zegt niet dat het allemaal niet uitmaakt, dat Celia helemaal geen verwachtingen meer

heeft. Ze weet dat ik haar aanwezigheid niet nodig heb om haar in mijn hoofd te horen.

Ik veeg de tranen van mijn wangen en knik een paar keer. ‘Komt goed’, mompel ik.

‘Gaat het lukken, denk je? Papa kan je altijd even brengen.’

‘Het lukt me wel’, zeg ik en ik weet niet of ik mama probeer te overtuigen of mezelf. Het is geen *big deal*, een les op de campus volgen en wat foto’s maken. Ik kom er elke woensdag voor de practica, want daar is aanwezigheid verplicht. Het zou geen *big deal* mogen zijn.

Mama geeft me een kneepje in mijn schouders, een kus op mijn voorhoofd en loopt dan de kamer uit.

.2.

IK NEGEER DAT ONGEMAKKELIJKE, ANGSTIGE GEVOEL

dat omhoogkruipt, zich in mijn keel wil nestelen zodat ik niet meer goed kan ademen. *No big deal.*

Ik trek mijn gordijnen open en zet het raam op kiep. De koude winterlucht laat kippenvel over mijn armen dansen, maar het zorgt er ook voor dat ik weer kan ademen, alsof het eventjes de twijfel bevriest. Ik sluit mijn ogen heel even tot er weer wat orde in mijn hoofd is. Ik moet dit gewoon stap voor stap doen, op mijn manier.

‘Roze broek of blauwe broek?’ vraag ik Tony, die zich alweer in dutjespositie genesteld heeft. Roze broek dan maar.

Ik probeer een aantal grotere klitten uit mijn haar te kammen door er mijn vingers door te rijgen. Ik hou van mijn krullen, maar af en toe zou ik er gewoon eens een borstel door willen trekken zonder dat er een hele wasroutine bij komt kijken. Mama heeft er ook voor gezorgd dat ik, wat er ook gebeurde, van de rosse kleur van mijn haar hield. De kleur van zonsondergangen, zei ze

vroeger altijd, of ‘mijn krullenmeisje’. Het kon vroeger niet altijd opboksen tegen ‘wortelhoofd’ en ‘vuurtoren’, maar mama heeft haar sporen nagelaten. Ik hou zelfs van wat erbij komt kijken; de perkamentwitte huid die heel snel rood wordt maar weigert te bruinen, die bijna doorzichtige huid waardoor elk bloedvaatje als een rivier over mijn oogleden stroomt, de sproeten die niet alleen mijn hele gezicht bedekken, maar ook over mijn armen gestrooid zijn en sterrenbeelden op mijn schouders tekenen.

Maar ik zal nooit houden van het gebrek aan wenkbrauwen.

Daarom zit ik dus opnieuw in kleermakerszit, voor mijn spiegel deze keer, met een roodbruine wenkbrauwgel in de aanslag, aan het overwegen of ik toch mijn wenkbrauwhaartjes permanent wil verven.

‘Ga je naar de campus vandaag, muis?’

Papa staat in de deuropening, een kom in zijn linkerhand, een houten lepel in de holte van zijn elleboog. Zo noemt hij me al zolang als ik me kan herinneren.

‘Ja. Wat maak je?’ vraag ik en ik knik richting de kom.

‘Bosbesmuffins.’

Hij wiebelt met zijn wenkbrauwen, wetende dat dat mijn favoriete muffins zijn, hoewel hij die meestal enkel op maandag maakt. Papa houdt van bakken en zijn muffins en citroen-lavendelkoekjes zijn volgens mij de enige reden dat ik niet volledig depressief ben. Ze hebben hem misschien ook wel rechtgehouden zoals ze dat nu bij mij doen. Hij heeft drie jaar geleden een werkongeval gehad waarbij hij twee vingers verloren heeft, samen met het grootste deel van het gevoel in zijn rechterhand. Hij werkte als elektricien, dus plots kon hij zijn job niet meer doen, zat hij hele dagen thuis. Hij had het er even moeilijk mee, tot hij erachter kwam dat hij eigenlijk heel graag bakte. Sindsdien heb ik geen brood meer gegeten dat niet zelfgemaakt is en staat er elke dag wel iets nieuws af te koelen op het aanrecht. Hij doet ook wat webdesignklussen om een centje bij te verdienen, maar hij is dus bijna altijd thuis.

‘Ik zal zorgen dat ze op tijd klaar zijn.’ Hij doet alsof er niets abnormaals is aan mijn plotse beslissing om nog eens naar de campus te gaan. Ik ben hem er dankbaar voor.

Wanneer ik beneden kom, ligt er een warme bosbesmuffin op mijn bord. Ik kan geen nee zeggen tegen papa’s baksels. Ik pas dan misschien niet in

de maten op een paspop, niemand kan weerstaan aan papa's bosbesmuffins. Celia kon dat ook niet, want bosbes was ook haar favoriet. Zou ik...

Papa geeft me een kneepje in mijn schouder alsof hij mijn gedachten kan lezen en wil zeggen dat het goed is. Vlak bij de campus wonen, in m'n eentje, was misschien wel leuk geweest, maar ik moest thuis zijn. Ik haal de wegwerpcamera uit het zijvakje van mijn rugzak en draai aan het wielletje. Voor ik me bedenk maak ik een foto van de muffin, ik heb de eerste stap genomen, de sprong gewaagd. Hebbes, muis.

De tweede foto maak ik in de trein naar school. Hoewel mijn voorkeur voor onlinelessen andere redenen kent, is ook de treinrit van vijftienveertig minuten in een boemeltreintje waar de verwarming permanent op bloedheet staat een motivatie om thuis te blijven. De rit heeft in ieder geval geen vertraging, wat voor het Belgische treinsysteem best wel bewonderenswaardig is.

Op donderdag hebben we maar twee vakken, dus het is technisch gezien een lichte dag in het rooster, maar die twee vakken zijn 'Chemie 1' en 'Inleiding tot biofysica', twee vakken die even licht zijn als een bulldozer. Aan het einde van zo'n voormiddag voelt mijn brein altijd alsof het platgewalst werd door die bulldozer.

De wandeling van het station naar de campus is nog eens vijftien minuten en de koude wind snijdt in mijn wangen. De zon is ondertussen zijn klim naar boven begonnen, maar de zonnestrallen zijn bedrieglijk. Het is ijskoud. Ik rits mijn jas tot boven dicht en klem de camera in mijn handen. Ik weet dat de derde foto er eentje van het Arenbergkasteel wordt. Ik moet er dan wel iets voor omlopen, na drie maanden ben ik nog altijd onder de indruk van dat gebouw. Ik kom er maar af en toe, meestal zitten we op onze eigen faculteit. Dat gebouw heeft ook charme, vier verdiepen met hoge ramen en donkerbruine stenen, alsof het een oud industriegebouw is, maar het kan toch niet tippen aan het kasteel aan de overkant. Ik leun op een afstandje tegen een boom en kijk door de lens van de plastic wegwerpcamera. Heel de campus is een en al gras en bomen, zodat je even vergeet dat je in een stad zit.

De bomen zijn kaal nu, in de zomer is het nog mooier. Dat weet ik, want ik heb elke bestaande foto op Google bekeken met Celia. Ze had hier zo graag naast me gestaan.

De klik van de derde foto klinkt en even voelt het als een kleine overwinning, alsof elk onderdeel van Celia's opdracht een kleine test is. Het voelt een beetje als dat gevoel dat ik krijg wanneer ik een geneticaoefening voorgeschoteld krijg die ik oprecht begrijp. Het komt niet zo vaak voor, maar wanneer het voorkomt, voel ik me de koning te rijk.

De vreemde mengeling van paniek en woede die me deze ochtend zo in zijn greep had, is thuisgebleven. Misschien kan ik toch niet falen, hoewel het niet allemaal gegaan is zoals we vorig jaar uitgetekend hadden.

Ik wandel verder richting het gebouw waar ik werkelijk moet zijn. Misschien moet ik daar ook een foto van maken?

'Noémie, kijk uit!'

Ik kijk net achterom wanneer Noémie tegen mijn schouder aan loopt. Saanvi heeft haar arm vast in een poging haar aan de kant te trekken, maar het is verloren moeite.

'Sorry, sorry!' zegt Noémie kort voor ze weer naar haar notitieblok kijkt. Heel even, en dan kijkt ze weer op.

'Noël, wat doe jij hier? Je komt naar chemie?' vraagt ze verrast. Ik kan het haar niet kwalijk nemen. Ik heb deze les het hele semester nog niet fysiek gevolgd.

Ik ken Saanvi en Noémie van in de praktijkklas, maar we zijn nooit veel verder dan naambasis geraakt. Ze volgen dezelfde studie, dus technisch gezien zou ik elke dag les met hen moeten hebben en misschien zelfs bevriend met hen moeten zijn. Als ik evenveel zelfvertrouwen had als vorig jaar, dan had ik vast wel met hen gepraat, want er is iets aan dat duo dat me aantrekt. Het zijn totale tegenpolen: de ontzettend vriendelijke Noémie met haar bruine krullen en een kleerkast vol met schattige jurken, en de altijd sarcastische Saanvi met zeven piercings in elk oor en één in haar neus en een dikke streep eyeliner boven en onder haar donkere ogen.

'Yep, *change of scenery*, met de examens en zo', zeg ik een beetje nerveus. Ik heb de interactieskills van een kluzenaar gekregen sinds mijn sociale connecties zich beperkt hebben tot mijn ouders, broertje en mijn

hamster. Laat ‘Inleiding tot de biofysica’ maar zitten, ik heb een cursus ‘Leven-als-een-normale-achtienjarige’ nodig.

‘Snap ik’, zegt Noémie zuchtend. ‘Hoewel ik deze les toch beter overgeslagen had. Ik ben die verdomde oefeningen vergeten en zo kort voor het examen moet ik echt op een goed blaadje blijven staan bij de prof. Saanvi heeft het opgegeven.’

‘Hopeloos geval’, zegt Saanvi schouderophalend. De roze lok in haar verder zwarte haar valt voor haar ogen en ze blaast hem zonder veel succes weg.

Ik glimlach, maar ze besparen me het zoeken naar een reactie, want ze wandelen het gebouw al binnen. Ik wacht tot ze uit het zicht zijn zodat ik hen niet zo awkward op de voet moet volgen, en ga dan richting de aula op de eerste verdieping.

Ik ben al sinds september niet meer in een aula geweest. De manier van lesgeven vind ik best oké. Zitten, luisteren en stil zijn, daar ben ik altijd al goed in geweest. Wat ik minder oké vind, is dat de deuren zich bijna altijd vooraan de aula bevinden zodat je de hele wandeling naar achteren moet doen terwijl tientallen studenten je aanstaren.

Ik glip daarom al in een van de voorste rijen, maar vervloek mezelf dan omdat ik weet dat ik hier een foto moet maken. Ik rol het wielje onder de tafel en laat de lens net genoeg boven mijn tafeltje uitkomen om een foto te kunnen maken. Ik krimp ineen wanneer de klik weerklinkt, maar niemand lijkt het te merken.

Wanneer ik de volledige twee lessen zonder problemen heb doorstaan, besef ik dat het al beter gaat dan in het begin van het semester. Het is een gewoonte geworden, lessen online volgen, maar in september kon ik niet anders. De gedachte alleen al om een aula te delen met anderen gaf me zoveel *anxiety* dat ik in huilen uitbarstte nog voor ik de voordeur uit was. Er gierde zoveel paniek door mijn lijf en dat zocht altijd een uitweg langs die verdomde traankanaaltjes. Mijn ouders hebben een aantal keer geprobeerd me naar de universiteit te rijden, maar dat liep niet veel beter af. Nu zit ik hier.